

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
OPIS PATENTOWY

307d 9/00

Nr 21857.

Kl. 43 a, 17.

Tadeusz Zaremba
(Warszawa, Polska).

Urządzenie do kontrolowania wydatków i oszczędności.

Zgłoszono 30 grudnia 1932 r.
Udzielono 17 sierpnia 1935 r.

Przedmiotem niniejszego wynalazku jest urządzenie, które ma na celu ułatwić prawidłowe wykonywanie budżetu, zwłaszcza domowego. Kontrola wydatków i oszczędności przy zastosowaniu tego urządzenia nie stanowi odrębnej czynności i polega na spostrzeganiu wyraźnych, materialnie wyrażonych zmian stanów kasowych, powstałych z prostej, nieuniknionej czynności — pobierania pieniędzy lub też przemieszczania znaków zastępczych.

Istotę wynalazku stanowi kaseta, która składa się ze schowków *a* w liczbie, wystarczającej do rozłożenia w nich poszczególnych kwot pieniężnych na większą liczbę wydatków jednostkowych, np. dzien-

nych, danego okresu budżetowego (np. tygodniowego, półmiesięcznego, dekadowego, miesięcznego), w celu późniejszego wyjmowania tych kwot na wydatki w kolejności terminów okresu budżetowego, przy ewentualnej równoczesnej kontroli wydatkowanych, nadwydatkowanych lub zaoszczędzonych sum zapomocą znaków zastępczych. W odmianie wynalazku stosuje się, oprócz schowków *a*, dodatkowe schowki, np. *E, F, G, H, I, K*, w liczbie, wystarczającej do rozłożenia kwot pieniężnych lub też znaków zastępczych, przeznaczonych na dłuższe okresy budżetu (np. na komorne, światło, należności ratowe i t. d.) lub też pozostałych z pewnych okresów

(np. oszczędności), albo do przechowywania znaków zastępczych. W innej odmianie urządzenia schowki *a* lub także niektóre ze schowków dodatkowych *E, F, G, H, I, K* zawierają komórki *b*; w tych komórkach *b* umieszczane znaki zastępcze wykazują odpowiednie zmiany kasowe. Znaki zastępcze, przeznaczone do stosowania w urządzeniu, są kolorowe, przyczem wielkości ich są stopniowane (w celu upodobnienia do gradacji monet); znaki te mogą być oznaczone liczbami i napisami: „kredyt”, „oszczędność”, „saldo”, „debet”. Schowki mają specjalnie wykonane połączenia ścianek z dnem, a mianowicie zapomocą krzywej powierzchni *d* o promieniu tak dobranym, aby ułatwić odręczne wyjmowanie z nich zawartości.

Zasady, od przestrzegania których zależy prawidłowe wykonywanie budżetu, zostały uwzględnione w ustroju urządzenia. Umożliwiony jest więc rozdział pieniędzy w schowkach na określone zgóry kwoty jednostkowe (np. dzienne), okresowe (np. komorne), terminowe (np. raty), zaoszczędzone i t. d., co skłania do przestrzegania zamierzonego wykonywania budżetu. Kontrola budżetu nie stanowi odrębnej czynności, o której łatwo się zapomina, lecz narzuca się sama wskutek spostrzegania rzucającego się w oczy stanu kasowego w każdym ze schowków. Stan kasowy wyrażony jest materialnie zapomocą pieniędzy lub znaków zastępczych, co działa na wyobraźnię i nastawienie psychiczne człowieka.

Załączony rysunek schematyczny przedstawia jeden z przykładów wykonania urządzenia w zastosowaniu do budżetu miesięcznego.

Fig. 1 przedstawia widok urządzenia zgóry z odjętym wiekiem; fig. 2 — przekrój poprzeczny wzdłuż linii *I — II*; a fig. 3 — przekrój wzdłuż linii *III — IV*.

Schowki *a* z przynależnymi do nich komórkami *b* są uszeregowane np. w czterech rzędach po siedem, a trzy w piątym rzędzie

i odpowiadają dniom i tygodniom miesiąca. Na części obwodu zewnętrznego schowków *a* znajdują się schowki *E, F, G, H, I, K*, z oddzielnymi przykrywczkami *p*. Schowki *E, F, G* służą do przechowywania odpowiednich sum pieniężnych, a schowki *H, I, K* — znaków zastępczych. Rozmieszczenie schowków *a* i *E — K* oraz wielkość ich może być rozmaita. Mogą być również zastosowane same schowki *a* bez komórek *b*. Połączenie dna z przednimi ściankami schowków stanowi łagodnie schodzącą krzywą powierzchnię *d*, w celu ułatwienia wyjmowania zawartości.

W wieku, nie przedstawionem na rysunku, przewidziane jest zakrywanie wgłębienie, służące np. do umieszczenia książeczki oszczędnościowej; wieko może być zamknięte na kłódkę lub zamek.

Po rozdzieleniu pieniędzy w schowkach urządzenie przedstawia następujący stan: w schowkach *a* ułożone są kwoty np. na wydatki wszystkich jednostek okresu budżetowego, w schowkach *E, F, G* znajdują się pieniądze na wydatki okresowe, np. na komorne, oraz kwoty zarezerwowane, zaoszczędzone i t. d., a w schowkach *H, I, K* leżą znaki zastępcze, które następnie są przemieszczane do komórek *b* lub schowków w celu zaznaczenia zmiany stanów kasowych w tych schowkach.

Odpowiednie kwoty wyjmowane są w kolejności terminów płatności, a wzamian wkłada się znaki zastępcze „debetowe” lub „kredytowe”, ilustrujące wielkość kwoty wydanej; znaki „debetowe” wyrażają preliminarowaną część wydanej kwoty, a znaki „kredytowe” — część, dopótyczoną z innych schowków. Jeżeli w pewnym dniu zachodzi potrzeba wydatkowania ponad preliminarowaną kwotę, to pobierając brakujące pieniądze z innych schowków, np. ze schowków *a*, zaznacza się tę zmianę umieszczeniem w odpowiednich komórkach *b* znaków „debetowych” na wartość pobranych stamtąd pieniędzy. Uwidocznione stałe znaki

czy też wydzielone w schowkach pieniądze nie pozwolą zapomnieć o konieczności dostosowania się w następnych dniach do uszczuplonych kwot, co w porę zapobiegnie tworzeniu się deficytu przed końcem okresu budżetowego, gdy nie byłoby już nań pokrycia. Wysokość sum odkładanych np. na raty jest przedstawiona zapomocą znaków „debetowych” w komórkach odpowiednich schowków; znaki te w miarę uzupełniania sumy wycofuje się. Sumy zaoszczędzone wkłada się do schowka oszczędnościowego, np. schowka *E*, a w komórce *b* odpowiedniego schowka *a* umieszcza się odpowiedni znak zastępczy „oszczędnościowy”, pozostający tam w ciągu całego okresu budżetowego; ten uwidoczniiony znak zachęca do dalszej oszczędności. Jeżeli nie można rozłożyć pieniędzy we wszystkich schowkach, np. z powodu braku drobniejszych monet czy też ułożenia części sumy budżetowej w kasie oszczędnościowej, to zamiast pieniędzy łożuje się narażenie znaki zastępcze „kredytowe”, a pokrywający je pieniądz, np. banknot, umieszcza się w oddzielnym schowku, np. w schowku *G*; książeczkę oszczędnościową trzyma się w schronie pod wiekiem urządzenia; po uzyskaniu gotówki wymienia się znaki na odpowiednie kwoty pieniężne.

W końcu okresu budżetowego bez trudu można zdać sobie sprawę, w jakim dniu ile wydano, kiedy i jakie były nadmierne wydatki czy też rezerwy na przewidywane wydatki, oraz jakie i kiedy zrobiono oszczędności, co pozwala na dalsze doskonalenie preliminarza.

Zastrzeżenia patentowe.

Urządzenie do kontrolowania wydatków i oszczędności, znamienne tem, że stanowi je kasetą, składającą się ze schowków (*a*) w liczbie siedmiu lub więcej, wystarczających do rozłożenia w nich poszczególnych kwot na jednostkowe (np. dzienne) wydatki danego okresu budżetowego.

2. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tem, że kasetą oprócz schowków (*a*) zawiera dodatkowe schowki (np. *E*, *F*, *G*, *H*, *I*, *K*) w liczbie, wystarczającej do rozłożenia w nich kwot, przeznaczonych na okresowe wydatki budżetowe, kwot zaoszczędzonych lub do przechowywania znaków, zastępujących pieniądze.

3. Urządzenie według zastrz. 1 i 2, znamienne tem, że wszystkie schowki lub tylko niektóre z nich posiadają komórki (*b*), przeznaczone do umieszczania znaków zastępczych, wykazujących stan kasowy.

4. Urządzenie według zastrz. 1 — 3, znamienne tem, że posiada zespół zastępujących pieniądze znaków, służących do oznaczania wielkości lub przeznaczenia danej kwoty.

5. Urządzenie według zastrz. 1 — 3, znamienne tem, że ścianki schowków połączone są z dnem kasety znaną krzywą powierzchnią (*d*) o promieniu tak dobranym, aby ułatwione było odręczne wyjmowanie zawartości.

T a d e u s z Z a r e m b a.

